

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ & ΑΣΥΛΟΥ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ & ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ
ΘΕΜΑΤΩΝ

Δ/νση: Λ. Θηβών 196-198, Άγιος Ιωάννης Ρέντη,
ΤΚ 18233
Πληροφορίες: Β. Λαμπίρη
Τηλ.: 213.212.8691
Email: dpt.lpa@migration.gov.gr

Αγ. Ιωάννης Ρέντη, 10 Ιανουαρίου 2025
ΑΠ: 6406

ΠΡΟΣ: Την **ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ**
Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και Αιτήσεων Κατάθεσης Εγγράφων

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ :

1. **ΒΟΥΛΕΥΤΗ κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΧΗΤΑ,**
ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
2. **ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ**
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
3. **ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ**
4. **ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ**
ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Θ Έ Μ Α : **Κοινοβουλευτικός Έλεγχος**
ΣΧΕΤΙΚΑ : Η υπ' αριθμ. Πρωτ. 2297/18.12.2024 Ερώτηση

Σε απάντηση της ανωτέρω σχετικής Ερώτησης που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Κ. Χήτας, με θέμα: «*Με την ανανέωση του Μνημονίου Συνεργασίας του Δήμου Αθηναίων με την Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους πρόσφυγες, η οποία δραστηριοποιείται σε εμπόλεμες περιοχές, προκύπτει το ερώτημα αν το κέντρο των Αθηνών θεωρείται εμπόλεμος ζώνη και αν είναι σύνηθες να παραχωρεί προσωπικό της στον Δήμο Αθηναίων, ενδεχομένως στην προσπάθειά της να τον ελέγξει, μη υποκείμενο στον δημοσιοϋπαλληλικό κώδικα και στο πειθαρχικό δίκαιο*», και κατά το μέρος αυτής που αφορά σε θέματα αρμοδιότητας του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου, σας γνωρίζω τα εξής:

Η παρουσία και λειτουργία της Ύπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες στην Ελλάδα κατοχυρώνεται μέσα από το διεθνές και εθνικό νομικό πλαίσιο, το οποίο στηρίζεται στις διεθνείς συμβάσεις, στις συμφωνίες με την Ελληνική κυβέρνηση, και στην ελληνική νομοθεσία ως εξής:

Αναφορικά με το διεθνές νομικό πλαίσιο:

- Με το Καταστατικό της Ύπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ (1950), που εγκρίθηκε με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του ΟΗΕ (Απόφαση 428 (V)), ορίζει την εντολή της για την προστασία των προσφύγων και τη συνεργασία με τα κράτη μέλη (περιλαμβανομένης της Ελλάδας), τα οποία οφείλουν να συνεργάζονται μαζί της για την εκπλήρωση του ανθρωπιστικού της ρόλου.
- Με τη Σύμβαση της Γενεύης του 1951 και το Πρωτόκολλο του 1967, η Ελλάδα, ως συμβαλλόμενο μέρος, δεσμεύεται να συνεργάζεται με την Υ.Α. για την εφαρμογή της Σύμβασης και την παροχή προστασίας στους πρόσφυγες. Επιπλέον, σύμφωνα με το άρθρο 35 της Σύμβασης τα συμβαλλόμενα κράτη συνεργάζονται με την Υ.Α. για την επίβλεψη της εφαρμογής των διατάξεων της Σύμβασης.

Όσον αφορά στο Εθνικό νομικό πλαίσιο:

- Με την κύρωση της Σύμβασης της Γενεύης (Ν.Δ. 3989/1959) και του Πρωτοκόλλου του 1967 (Ν.Δ. 389/1968), οι διατάξεις τους ενσωματώθηκαν στο ελληνικό νομικό σύστημα. Η συνεργασία με την Υ.Α. αποτελεί υποχρέωση που απορρέει από την ενσωμάτωση αυτή.
- Με τον ν.4636/2019 (Α' 169) (Κώδικας Μετανάστευσης και Άσυλου) προβλέπει τη συνεργασία με διεθνείς οργανισμούς, όπως η Ύπατη Αρμοστεία, για την προστασία των προσφύγων και τη διαχείριση

του ασύλου. Άρθρα αυτής της νομοθεσίας αναγνωρίζουν το ρόλο διεθνών οργανισμών στην υποστήριξη των κρατικών αρχών.

Συνεπώς, η λειτουργία της Ύπατης Αρμοστείας στην Ελλάδα βασίζεται σε ένα σαφές νομικό πλαίσιο το οποίο συνδυάζει διεθνείς δεσμεύσεις και εθνικές νομοθετικές προβλέψεις αναφορικά με το πλαίσιο της συνεργασίας της με τις αρχές της χώρας, με σκοπό την προστασία των προσφύγων και υποστήριξη των αρχών ως προς τη συμμόρφωση με τις διεθνείς υποχρεώσεις της χώρας.

Στο πλαίσιο αυτό, η Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες, σε συνεργασία με την ελληνική κυβέρνηση και με τη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εκκίνησαν την υλοποίηση του προγράμματος στέγασης αιτούντων διεθνή προστασία ESTIA στην Ελλάδα, το οποίο απευθυνόταν αποκλειστικά σε ενήλικες αιτούντες διεθνή προστασία, καθώς και στα ανήλικα μέλη των οικογενειών τους και πραγματοποιήθηκε με εταίρους υλοποίησης Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης, καθώς και εθνικές και διεθνείς Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις. Το 2020 ξεκίνησε η μετάβαση του στεγαστικού προγράμματος ESTIA στο Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου, ενώ η υλοποίηση των στεγαστικών προγραμμάτων ESTIA II, ESTIA 2021 & ESTIA 2022 τερματίστηκε επιτυχώς στις 31 Δεκεμβρίου 2022, ως μια στρατηγική απόφαση διαχείρισης του μεταναστευτικού ζητήματος, συνεπακόλουθα της μείωσης των μεταναστευτικών ροών με έτη αναφοράς το 2021 και το 2022. Συνολικά, μέσα από το πρόγραμμα ESTIA, το οποίο αποτέλεσε κομμάτι του εθνικού συστήματος υποδοχής, περισσότεροι από 90.000 αιτούντες άσυλο βρήκαν στέγη εντός του αστικού ιστού διευκολύνοντας ταυτόχρονα την πρόσβασή τους σε υπηρεσίες, στην εκπαίδευση και σταδιακά στην αγορά εργασίας.

Όσον αφορά το οικονομικό βοήθημα σε αιτούντες διεθνή προστασία, η Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες, σε συνεργασία με την ελληνική κυβέρνηση και με τη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εκκίνησαν την υλοποίηση προγράμματος παροχής οικονομικής βοήθειας σε αιτούντες διεθνή προστασία στην Ελλάδα, συμπληρωματικά ως προς τις παρεχόμενες λοιπές συνθήκες υποδοχής. Από τον Οκτώβριο του 2021, το Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου διαχειρίζεται την παροχή οικονομικής βοήθειας σε ενήλικες αιτούντες διεθνούς προστασίας και τις οικογένειές τους, ενώ η Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ δεν έχει συμμετοχή στην υλοποίηση του προγράμματος.

Γενικότερα, το Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου συνεργάζεται με την Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους πρόσφυγες προκειμένου η Ελλάδα να εκπληρώσει τις διεθνείς υποχρεώσεις της σε σχέση με την προστασία αιτούντων άσυλο, όπως προκύπτουν τόσο από τη Σύμβαση της Γενεύης του 1951 για το καθεστώς των προσφύγων όσο και από το Κοινό Ευρωπαϊκό Σύστημα Ασύλου (ΚΕΣΑ). Στο πλαίσιο αυτό διατηρεί έναν καθόλα επικουρικό ρόλο ο οποίος έγκειται στην υποστήριξη των αρχών κατά την υλοποίηση του νομοθετικού πλαισίου (βλ ιδίως ν. 4939/2022, Α' 111) που αφορά στην υποδοχή των αιτούντων άσυλο. Μέσω των δράσεων του εν λόγω διεθνούς οργανισμού, τη διαβούλευση και τις προτάσεις του, το Υπουργείο έχει υιοθετήσει πληθώρα καλών πρακτικών σε θέματα παροχής ειδικών συνθηκών υποδοχής και προστασίας ευάλωτων ομάδων όπως θύματα έμφυλης βίας, εμπορίας ανθρώπων και ασυνόδευτα ή χωρισμένα ανήλικα.

Επιπλέον, η Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ αρχής γενομένης από το έτος 2016 έχει συνδράμει σημαντικά, όχι μόνο με την παροχή υλικών μέσων και Υπηρεσιών/Δράσεων, αλλά κυρίως τεχνογνωσίας, μέσω της συνεργασίας και της καθημερινής επικοινωνίας κυρίως κατά τα πρώτα στάδια οργάνωσης των Κέντρων Υποδοχής και Ταυτοποίησης και των Κλειστών Ελεγχόμενων Δομών (ΚΥΤ & ΚΕΔ).

Επιπλέον, σε συνεργασία με το Κλιμάκιο Ενημέρωσης της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης (ΥΠΥΤ), συνδράμει στην διαδικασία της ενημέρωσης των νεοεισερχόμενων σε Κέντρα Υποδοχής και Ταυτοποίησης και Κλειστές Ελεγχόμενες δομές.

Στο πλαίσιο της βελτίωσης των συνθηκών διαβίωσης των πολιτών τρίτων χωρών η Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους πρόσφυγες έχει υποστηρίξει πολλές φορές την ΥΠΥΤ με την προμήθεια μη εδωδιμων ειδών (NFI'S), ρουχισμού, RHUs (Refugee House Unit). Παράλληλα, συμβάλλει στην προστασία των

προσφύγων εντοπίζοντας και προσφέροντας εξειδικευμένη βοήθεια και υποστήριξη σε ευάλωτες ομάδες, συμπεριλαμβανομένων των γυναικών, των παιδιών και των ηλικιωμένων, ενώ διευκολύνει την πρόσβαση των παιδιών προσφύγων στην εκπαίδευση, συμπεριλαμβανομένης της υποστήριξης άτυπων και επίσημων εκπαιδευτικών προγραμμάτων εντός των ΚΥΤ & ΚΕΔ, χρηματοδοτώντας δράσεις που πραγματοποιούνται εντός αλλά και εκτός των περιφερειακών υπηρεσιών ευθύνης του Υπουργείου μας.

Σε κάθε περίπτωση, το Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου αναγνωρίζει τη συμβολή της Ύπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τους πρόσφυγες στην προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και αξιολογεί ότι η παρουσία της καθίσταται σημαντική για τη βελτίωση των συνθηκών υποδοχής των αιτούντων άσυλο μέσα στο χρόνο και ευλόγως την προετοιμασία τους για την ένταξη στην ελληνική κοινωνία.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ :

1. Γραφείο Υφυπουργού
2. Γραφείο Υπηρεσιακής Γραμματέως
3. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Μεταναστευτικής Πολιτικής
4. Γραφείο Γενικής Γραμματέως Υποδοχής Αιτούντων Άσυλο
5. Υπηρεσία Συντονισμού
6. Δ/νση Νομικής Υποστήριξης Ασύλου και Υποδοχής
7. Γραφείο Επικοινωνίας και Ενημέρωσης